

SANAT VE ESTETİK ÜZERİNE DÜŞÜNCELER I

Yazarlar

Olgun KÜÇÜK - Mevlüt Can KOÇAK

© Copyright 2024

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN 978-625-399-219-4	Sayfa ve Kapak Tasarımı Akademisyen Dizgi Ünitesi
Kitap Adı Sanat ve Estetik Üzerine Düşünceler I	Yayıncı Sertifika No 47518
Yazarlar Olgun KÜÇÜK ORCID iD: 0000-0002-9471-3540 Mevlüt Can KOÇAK ORCID iD: 0000-0002-9496-0541	Baskı ve Cilt Vadi Matbaacılık Bisac Code ART009000
Son Okuma Olgun KÜÇÜK	DOI 10.37609/akya.1003
Yayın Koordinatörü Yasin DİLMEN	

Kütüphane Kimlik Kartı
Küçük, Olgun. Koçak, Mevlüt Can.
Sanat ve Estetik Üzerine Düşünceler I / Olgun Küçük, Mevlüt Can Koçak.
Ankara : Akademisyen Yayınevi Kitabevi, 2024.
115 s. : resim. ; 135x210 mm.
Kaynakça var.
ISBN 9786253992194
1. Sanat.

GENEL DAĞITIM
Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A
Yenişehir / Ankara
Tel: 0312 431 16 33
siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

İÇİNDEKİLER

ESTETİK.....	1
PLATON.....	9
ARISTOTELES.....	20
G. W. FRIEDRICH HEGEL.....	29
IMMANUEL KANT.....	48
KARL MARX.....	66
FRIEDRICH NIETZSCHE.....	76
SIGMUND FREUD.....	83
KAYNAKLAR.....	105

KAYNAKLAR

- Acehan, A. (2015). Fyodor Mihayiloviç Dostoyevski ve Ahmet Mithat Efendi'den Hareketle Nesir Türünden Eserlerde Yazar-Eser İlişkisi. *Motif Akademi Halkbilimi Dergisi*, 8(15), 5-30.
- Açıl, B. (2015). Klasik Türk Şiirinde Estetik Bir Unsur Olarak Çiçekler. *FSM İlmî Araştırmalar İnsan ve Toplum Bilimleri Dergisi*. (5), 1-28.
- Açıl, B. (2023). Klasik Türk Şiirinde Estetik ve Poetikanın Kaynağı Olarak Hadis. *Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi*, 63(2), 269-286.
- Afarin, F. (2023). Is Aesthetics of Alexander G. Baumgarten Autonomous? *Metaphysics*, 15 (35), 139-156.
- Ağluç, L. (2013). Sanat Yaratıcılık Bağlamında İnsan ve Yaratma Güdüsü. *Akdeniz İnsani Bilimler Dergisi*, 3(1), 1-14.
- Akan, N. (2018). Aristoteles' İn Etik Anlayışı Doğrultusunda Katharsis. *İstanbul Aydın Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Dergisi*, 4(7), 21-28.
- Akkın, İ. O. (2022). Bir'ömlama'felsefesi Olarak Deleuze'ün Nietzsche Okuması. *Felsefi Düşün-Academic Journal of Philosophy*, (18).
- Alan Sümer, B. (2019). Nietzsche'de Tragedya ve Varoluşun Olumlanması Olarak Sanat. *Felsefi Düşün-Academic Journal of Philosophy*, (12).
- Albasan, I., (2023). İtalyan Yazar Italo Svevo'nun Zeno'nun Bilinci Romanına Psikanalitik Bir Yaklaşım. *Folklor Akademi Dergisi*. Cilt:6, Sayı:3, 1293 – 1309.
- Alıçavuşoğlu, E. (2012). Psikanaliz, Freud ve Sanat. *Sanat Tarihi Yıllığı*, (20), 1-16.
- Alparslan, G. U. (2019). Leonardo da Vinci ve Resim Eğitimi. *Temel Eğitim*. 1(4), 39-44.
- Altar, C. M. (1996). *Sanat Felsefesi Üzerine*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları
- Aristoteles. (1987). *Poetika*. (Çev. İ. Tunalı). İstanbul: Remzi Kitapevi.
- Aristoteles. (1995). *Retorik*. (Çev. M. Doğan). İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Artun, A. (2021). *Modernizm Kavramı ve Türkiye'de Modernist Sanatın Doğuşu*. İstanbul: İletişim Yayınları.
- Aşer, K. (2017). *Ontolojinin Tasarımdaki İzdüşümü Üzerine Bir Analiz*. Fen Bilimleri Enstitüsü. İç Mimarlık Ana Bilim Dalı. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi. İstanbul
- Atalay, M. C. (2019). Resim Sanatında İmgelem ve Biçimin Estetik Yapısı. (Ed. H. Arapgirlioğlu ve S. Akkaş). *Güzel Sanatlar Alanında Yeni Ufuklar*. Ankara: Gece Yayınları.
- Avcı, N. (2021). *Nietzsche'de Estetik Kurtuluş*. Felsefe Dünyası, 1(73), 267-293.
- Baumgarten, A. G. (1988). *Theoretische Ästhetik, Die grundlegenden Abschnitte aus der "Aesthetica"*, (Çev. H. R. Schweizer). Hamburg: Felix Meiner.
- Becerikli, R., & Dönmez, A. (2021). Eleştirel Perspektiften Marksist Estetik ve Fotoğraf İlişkisi. *OPUS International Journal of Society Researches*, 17(36), 3057-3088.
- Beiser, F. (2019). *Hegel*. (Çev. S. Beyazıt). İstanbul: Alfa Yayınları.
- Belge, M. (1989). *Marksist Estetik Christopher Caudwell Üzerine Bir İnceleme*. İstanbul: BFS Yayınları.

- Bingöl, U. (2020). Rıza Tevfik'in Güzel Sanat Hakkında Manzum Bir Musahabe Şiirine Yansıyan Romantik Sanat Algısı. *IBAD Sosyal Bilimler Dergisi* (6), 102-116.
- Bingöl, Z. K. (2021). Yaşamı İnkâr Etme İstencinin Tek Karşı Gücü Olarak Sanat. *Sanat ve Tasarım Dergisi*, (27), 65-87.
- Blunden, A. (2019). The Young Hegel and What Drove Him. In *Hegel for Social Movements*. Brill. p.13-31.
- Bowen, G., Gonzales, J., Iwanaga, J., Fisahn, C., Loukas, M., Oskouian, R. J., & Tubbs, R. S. (2017). Leonardo da Vinci (1452–1519) and his depictions of the human spine. *Child's Nervous System*, 33, 2067-2070.
- Bozkurt, N. (1981). Hegel'in Estetiği ve Şiir Kuramı. *Felsefe Arkivi*, (24).
- Breger, L. (2005). *Freud Görüntünün Ortasındaki Karanlık*. (Çev. A. Biçen). İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Büyükdüvenci, S. (2006). Sanat ve Değer. *FLSF Felsefe ve Sosyal Bilimler Dergisi*, (2), 47-50.
- Büyükparmaksız, M. A. (2021). Postmodern Sanattan Güncel Sanata Yapıbozuma Uğrayan Bedenler. *Sanat Tarihi Dergisi*, 30(1), 105-147.
- Cassirer, E. (1996). *Kant'ın Yaşamı ve Öğretisi*. Berlin: Ozan Yayıncılık.
- Cebeci, O. (2004). *Psikanalitik Edebiyat Kuramı*. İstanbul: İthaki Yayınları.
- Cemal, A. (2002). *İnsana Dönmek*. İstanbul: Can Yayınları.
- Clarke, J. A. (2001). *George Wilhelm Friedrich Hegel, 1770-1831*. In J. A. Palmer (Ed.), *Fifty major thinkers on education: From Confucius to Dewey* (pp. 84-88). London, UK: Routledge.
- Coates, K. (2010). Finding Fantasia: Leonardo da Vinci, Sigmund Freud, Melanie Klein, and the Aesthetic Subject. *PsyArt*.
- Copleston, F. (1988). *Kant*. (Çev. A. Yardımlı). İstanbul: İdea Yayınevi.
- Cömert, B. (2008). *Estetik*. Ankara: De Ki Basım Yayım.
- Crubellier, M & Pellegrin, P. (2017). *Aristoteles Filozof ve Bilim Meselesi*. (Çev. B.G. Beşiktaşlıyan). İstanbul: Yapı Kredi Kültür Sanat Yayınları
- Çakmakçı, İ. M. (2008). Dostoyevski'nin "İnsancıklar" Romanında "Sıradan İnsan" Figürü. *Journal of International Social Research*, 1(5).
- Çelikkhan, Ş. G. (2016). Hegel'in Sanat Felsefesinde Sonlu Sonsuzluk Olarak 'güzel'. *Felsefi Düşün-Academic Journal of Philosophy*, (6).
- Daniels, S. (1989). *Marxism, Culture and The Duplicity of Landscape*. Routledge.
- Danto, A. (2014). Sanat Nedir? (Çev. Z.Baransel). İstanbul: Sel Yayıncılık.
- De Vos, L. (2012). Hegel and Protestantism. In *Hegel's Philosophy of the Historical Religions* (pp. 243-273). Brill.
- Demir, A. (2020). "John Locke, David Hume ve Immanuel Kant'da İnanç ve Rasyonalite". *Bitlis İslamiyat Dergisi*. 2/2. 1-13.
- Demir, A. B. (2022). "Schopenhauer ve Nietzsche'de Sanat ve Yaşam". *FLSF Felsefe ve Sosyal Bilimler Dergisi*, no. 34. 123-41.
- Demiralp, D. (2008). Sokrates Etiği ve Sanat. *Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 49(2), 237-243.
- Dilmaç, S. (2017). *Hegel Estetiğinde Tın*. Sosyal Bilimler Enstitüsü Felsefe ve Din Bilimleri Anabilim Dalı. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Atatürk Üniversitesi. Erzurum
- Doğan, M. H. (1975). *100 Soruda Estetik*. İstanbul: Gerçek Yayınevi.
- Eren, G. (2019). *Marksist Sanat Anlayışı*. Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi, (42), 107-117.

- Fedoseyev, P.N., Bakh, Irene, Golman, L.I., Kolpinsky, N. Y, Krylov, B.A., Kuzminov, L. I. (1976). *Karl Marx*. İstanbul: Öncü Kitabevi.
- Frederick, C. (2022). *Hegel*. İstanbul: İdea Yayınları
- Freud, S. (1999). *Dinin Kökenleri*. (Çev. S. Budak). Ankara: Öteki Yayınları.
- Freud, S. (2001). *Sanat ve Sanatçılar Üzerine*. (Çev. Kamuran Şipal). İstanbul: Yapı Kredi Sanat Yayınları
- Friesen, J. (1979). Aristotle's Dramatic Theories Applied To Dance Criticism. In *New Directions in Dance* (pp. 13-23). Pergamon.
- Fromm, E. (1991). *Freud Düşüncesinin Büyüklüğü ve Sınırları*. (Çev. A. Arıtan). İstanbul: Arıtan.
- Geier, M. (2009). *Kant'ın Dünyası*. İstanbul: İletişim Yayınları
- Goldman, A. H. (2005). The Aesthetic. In B. Gaut, & D. M. Lopes (Eds.), *The Routledge Companion to Aesthetics*. New York, NY: Routledge Publishing. pp. 255–266.
- Gültekin, G. (2020). *Suç Estetiği*. İstanbul: Hiperyayın.
- Güneş, F. Ş. (2023). Hegel'de Bilgi ve Sanat İlişkisi. *FLSF Felsefe ve Sosyal Bilimler Dergisi*, (36), 239-256.
- Güngör, F. Ş. (2018). Kant'ın Estetik Eleştirisini "Yaşam Duygusu" Bağlamında Yeniden Değerlendirmek. *Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 9(1), 70-87.
- Hegel, G. W. F. (1986). *Tinin Görüngübilimi*. (Çev. A.Yardımlı). İstanbul: İdea Yayınları
- Hegel, G. W. F. (2020). *Mantık Bilimi*. (Çev. A. Yardımlı). İdea Yayınevi. İstanbul
- Hegel, G. W. F. (2022). *Estetiğe Giriş*, (Çev.: A. Yardımlı), İdea Yayınevi, İstanbul.
- Hegel, G. W. F. (2022). *Estetik Güzel Sanat Üzerine Dersler*. (Çev ve Der. T. Altuğ/H.Hünler). İstanbul: Kırmızı Kedi Yayınları.
- Houlgate, S. (2013). Hegel on the Modern Arts. *British Journal for the History of Philosophy*, Volume:21, Issue 5.
- Huisman, D. (2008). *Estetik*. (Çev. C. Muhtaroglu). İstanbul: İletişim Yayınları
- Işık, A. (2013). *Din ve Estetik*. Ötüken Yayınları, İstanbul.
- Işık, S. (2020). Mitosa Karşı Logos ya da Dionysos'a Karşı Sokrates: Tragedyanın Doğuşu'nda Felsefe ve Sanat Karşıtlığı. *Temaşa Erciyes Üniversitesi Felsefe Bölümü Dergisi*, (12), 31-50.
- İlhan, A. (2021). *Spinoza, Kant, Schopenhauer ve Nietzsche Felsefesinde Duyguların Anatomisi ve Şiirsel İzdüşümleri*. İstanbul: Sümer Yayıncılık
- Kagan, S.M. (2008). *Estetik ve Sanat Notları*. (Çev. A.Çalışlar). İstanbul: Karakalem Kitabevi Yayınları.
- Kahveci, K. (2003). Nietzsche Felsefesinde Hakikatin Estetize Edilmesi. *Uludağ Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 4(4), 33-41.
- Kant, I. (2022). *Saf Aklın Eleştirisi*. (Çev. N.Pektaş). Ankara: Gece Yayınları.
- Kant, I. (2006). *Yargı Yetisinin Eleştirisi*. (Çev. A.Yardımlı). İstanbul: İdea Yayınevi.
- Karabulut, N., Bilirdönmez, K., & Ayduşlu, N. (2010). Sanat Eğitiminde Bir Alt Disiplin Olarak Estetik Öğretimi Alanı, İçerikleri ve Yöntemleri. *EKEV Akademik Dergisi*, 44, 99-116.
- Kaufmann, W. (2014). *Goethe, Kant, Hegel*. (Çev. A.Yardımlı). İstanbul: İdea Yayınları
- Kavuran, T., & Bayram, D. E. D. E. (2013). Platon ve Aristoteles'in Sanat Etiği, Estetik Kavramı Ve Yansımaları. *Sanat Dergisi*, (23), 47-64.

- Kavut, S. (2020). Carl Gustav Jung: Kavramları, Kuramları ve Düşünce Yapısı Üzerine Bir İnceleme. *Uluslararası Kültürel ve Sosyal Araştırmalar Dergisi* (UKSAD), 6 (2), 681–695.
- Keskin Yurdakurban, G. (2015). Platon ve Burke’ün’güzel’anlayışları Üzerine Bir Deneme. *Felsefi Düşün-Academic Journal of Philosophy*, (5).
- Keskin, G. (2018). Baumgarten felsefesinde estetik ve mantık. *Felsefe Arkivi*, (49), 13-22.
- Koçak, M. C., Küçük, O. (2023) “Eserinde Sanatçının Geçmişini Aramak: Freud Üzerinden Analiz”, 1. International Boğaziçi Scientific Research Congress ,13-14 Mayıs, 2023, İstanbul, 254-264
- Kuehn, M. (2011). *Kant*. (Çev. B.O.Doğan).İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları
- Kula, O. B. (2010). *Hegel Estetiği ve Edebiyat Kuramı*. İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları.
- Kula, O. B. (2012). *Kant, Schiller, Heidegger Estetik ve Edebiyat*. İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.
- Lunn, E. (1982). *Marksizm ve Modernizm: Lukacs, Brecht, Benjamin ve Adorno Üzerine Tarihsel Bir İnceleme*. (Çev. Y.Alogan).Ankara: Dipnot Yayınları
- Mannoni, O. (1992). *Sigmund Freud*. (Çev. V. Atayman ve T. Kurultay). İstanbul: Alan Yayıncılık
- Marks, K. & Engels, F. (2009). *Yazın ve Sanat Üzerine*. Ankara. (Haz. M. İ. Erdost) Ankara: Sol Yayınları.
- Marx, K. (2006). *Sosyoloji ve Felsefe*. (Çev. A. Margosyan). İstanbul: Belge Uluslararası Yayıncılık
- Marx, K. ve Engels, F. (1971). *Sanat ve Edebiyat Üzerine*. (Çev. M. Belge). Ankara: Birikim Yayınları
- Mazzocut-Mis.M.(2023). Aesthetics.” *The Palgrave Encyclopedia of the Possible*. Cham: Springer International Publishing, 44-51.
- Moland, L. (2016). And Why Not? Hegel, Comedy, and the End of Art, in: *Verifiche XLV* (1–2), S. 73–104.
- Muckenhaupt, M. (2004). Sigmund Freud Bilinçdışının Kâşifi. (Çev. F. Akatlı). İstanbul: Popüler Bilim Kitapları.
- Mutlu, B. (2017). Platon’da ve Platon Öncesi Metinlerde Mimesis. *Art-Sanat Dergisi* (8), 9-34.
- Mutlu, R. (2014). İdealar Dünyasına Bir Yolculuk:(Yeni)-Platonculuk Işığında Kavramsal ve Minimal Sanatı Anlamak.
- Nath, B. C. (2010). Aristotle’s Poetics: Sanskrit Translation and Critical Study.
- Nergiz, G. (2017). Susanna Tamaro’nun Tobia ve Melek Kitabındaki Kahramanların Carl Gustav Jung’in Psikanalitik Bakış Açısıyla İncelenmesi. *Uluslararası Çocuk Edebiyatı ve Eğitim Araştırmaları Dergisi (ÇEDAR)*, 1(1), 51-63.
- Nietzsche, F. (2010). *Güç İstenci*. (Çev. N.Epçeli). İstanbul: Say Yayınları.
- Nietzsche, F. (2010). *Putların Alacakaranlığı*. (Çev. M.Tüzel). İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.
- Nietzsche, F. (2010). *Richard Wagner Beyreuth’ta (Çağa Aykırı Düşünceler IV)*. (Çev. M. O. Toklu). İstanbul: Say Yayınları
- Nietzsche, F. (2011). *Müziğin Ruhundan Tragedyanın Doğusu*. (Çev. İ. Z. Eyuboğlu). İstanbul: Say Yayınları.
- Nietzsche, F. (2013). *Ahlakın Soykütüğü Üstüne*. (Çev. A.İnam).İstanbul: Say Yayınları.

- Nietzsche, F. (2016). *Böyle Söyledi Zerdüşt*. (Çev. M.Tüzel). İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları
- Odabası, H. Y. (2020). İlk Psikobiyografi Çalışması Freud'un Leonardo da Vinci Eseri ve Psikiyatri Üzerine. *Üsküdar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, (11), 301-334.
- Oğuz, Ö. (2006). Aristoteles'te Estetik Hoşlanma. *Kaygı: Uludağ Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Felsefe Dergisi* (6): 121-127.
- Oğuz, G. (2013). Güzellik Kadınlar İçin Nasıl Vaade Dönüşür: Kadın Dergilerindeki Kozmetik Reklamları Üzerine Bir İnceleme. *Selçuk İletişim*, 6(3), 184-195.
- Okvuran, A. (2023). Sanat Psikolojisine Giriş, Kapsamı ve Sınırları. *Ankara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Dergisi*, 5(1), 420-430.
- Orhan, D. (2021). *Suudi Arabistan Romanı (1930-2000)*. İstanbul: Akdem Yayınları
- Ökten, K. H. (2022). *Varoluşun Halleri Heidegger, Kant ve Kadim Meseleler*. İstanbul: Alfa Basım Yayın
- Ötügen, C. (2008). Sanat Yapıtına Yaklaşım Biçimleri. *Sanat ve Tasarım Dergisi*, 1(2).
- Özden, H. Ö. (2002). Hellenizm Öncesi Yunan Felsefesinde Güzellik Anlayışları / Beauty Ideas in Greek Philosophy Before Hellenism. *Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* (17).
- Özden, D. (2011). *Hermeneutik ve Şiir*. İstanbul: Notos Yayınları
- Öztürk, Ü. (2013). Eleştirel Felsefi Bağlamında Kant'ın "Transendental Estetik". *Kaygı. Bursa Uludağ Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Felsefe Dergisi* (20), 41-64.
- Öztürkmen, G. (2023). *Yetişkin Bireylerin Çevrimiçi Kumar Bağımlılığının Dürtüsel İlişki ile İlişkisi*. Psikoloji Anabilim Dalı Bağımlılık Psikolojisi Bilim Dalı. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Gelişim Üniversitesi. İstanbul.
- Pakman, B. (2007). *19. Yüzyılda İngiltere'de Sanat ve Zanaat Hareketlerinin Osmanlı Sanatına Yansımaları*. Sosyal Bilimler Enstitüsü. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Işık Üniversitesi. İstanbul.
- Plank, W. (2012). *Nietzsche ve Varlık Güç İstenci ve Dağıtık Sistemlerin Doğası Üzerine*. (Çev. A.Öztürk). İstanbul: Mitra Yayınları.
- Platon. (2001). *Timaios*. (Çev. E.Güney ve L.Ay). Ankara: Cumhuriyet Yayınları
- Platon. (2010). *Devlet*. (Çev. S.Eyüboğlu & M.A.Cimcoz). İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.
- Platon. (2011). *Küçük Hippias*. (Çev. F.Akderin). İstanbul: Say Yayınları.
- Porter, A. (2020). *Sigmund Freud Rüyalar, Hipnoz ve Psikanaliz Hakkında Kapsamlı Bir Rehber*. İstanbul: İksat Yayınevi.
- Porter, J. I. (2005). Nietzsche and Tragedy. In R. Bushnell (Ed.), *A Companion To Tragedy* (pp. 68-87). Oxford: Blackwell.
- Quincey, T. (2020). *Immanuel Kant'ın Son Günleri*. (Çev. E. Bekman). İstanbul: Ke-tebe Yayınları.
- Robert, M. (2019). *Sen Çözemezsen Kant Çözer*. (Çev. A.Çakmakçı). İstanbul: Ay-rıkı Yayınları.
- Rockwell, K. C. (2014). "Applying Freudian Psychological Theory to the Literature and Life of Fyodor Dostoevsky." *Liberal Arts Honors Program*, Providence College.
- Ross, W. D. (1993). *Aristoteles*. (Hazırlayan: A. Arslan). İzmir: Ege Üniversitesi Yayınları.

- Rutli, N. Ü. (2020). Raskolnikov'un Ahlaki İkilemi Nietzscheci Bir Bakış. *Temaşa Erciyes Üniversitesi Felsefe Bölümü Dergisi*, (12), 73-91.
- Schuez, I., & Alt, K. W. (2022). Leonardo da Vinci and dental anatomy. *Journal of Anatomy*, 240(2), 183-196.
- Serap, Ü. (2021). Estetik-Sanat-Zanaat Yaklaşımıyla Seramik Sanatı Üzerine Düşünceler. *İstanbul Aydın Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 13(1), 195-224.
- Serter, S. S. (2022). Arketipsel Sembolizm Bağlamında Nuh Tepesi Filminin İncelenmesi. *Sinecine: Sinema Araştırmaları Dergisi*, 13(2), 425-448.
- Shields, C. (2022). *Aristoteles*. (Çev. M. M. Gökyüz). İstanbul: Alfa Yayınları.
- Söylemez, M. (2017). Estetik Metodolojisinde İlk Dönüşümler ve Kant, Hegel, Marx'ın Etkisi. *Art-Sanat Dergisi* (7), 227-241.
- Strathern, P. (1998). *90 Dakikada Kant*. (Çev. M. Uğşul). İstanbul: Kaya Yayıncılık
- Şahin, M. (2023). *Eğitimin Felsefesi Temelleri*. İstanbul: EFE Akademik Yayınları.
- Şahin, N. (2017). Nietzsche'nin Sosyolojisi. *Universal Journal of Theology*, 2(3), 207-226.
- Şimşek, İ. (2014). Antikçağdan Alman idealizmine; estetik bir değer olarak güzellik. *Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, (41), 329-346.
- Şiray, M. (2019). GWF Hegel'in Estetik Üzerine Dersleri ve Sanatın Sonuna İlişkin Tezler. *Kilikya Felsefe Dergisi*, (2), 79-89.
- Timuçin, A. (2013). *Estetik 1*. İstanbul: Bulut Yayınları.
- Timuroğlu, V. (2013). *Estetik: Estetik Üzerine*. İstanbul: Berfin Yayınları.
- Tokat, L. (2005). Sanat Kutsalın İfşası mıdır? *Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, (29), 137-163.
- Tunalı, İ. (1963). Kant Estetik'i ve problemleri. *Felsefe Arkivi*, (14), 65-81.
- Tunalı, İ. (1976). *Marksist Estetik*. İstanbul: Altın Kitaplar Matbaası.
- Tunalı, İ. (1989). *Estetik*. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Tuncel, M. (2012). *Platon'da Mimesis Kavramı*. Sosyal Bilimler Enstitüsü. Felsefe Anabilim Dalı. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Muğla Üniversitesi, Muğla
- Turan, E. Y. (2015). Platon'un İdealar Kuramı Ekseninde Mimesis Olarak Sanat. *Tarih Okulu Dergisi (TOD)*, 1-8.
- Tülüce, H. A. (2021). Kavram ve İmge Özelinde Hegel'in Estetik Anlayışı. *Din ve Bilim-Muş Alparslan Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi Dergisi*, 4(1), 6-16.
- Tümkaya, B. (2008). Nietzsche'ye Göre Sanat ve "Tragedyanın Doğuşu". *Ethos*, 1, 4.
- Türkyılmaz, Ç. (2011). Hegel'de gerçekleştirme kavramı. *Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 28(1).
- Ulusoy, D. (1993). Sanat sosyolojisinde temel yaklaşımlar. *Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 10(1).
- Ülger, E. (2013). Platon'un Sanat Kuramının Düşünsel Evrimi. *FLSF Felsefe ve Sosyal Bilimler Dergisi*, (16), 15-28.
- Ümer, E. (2017). Tekinsizliğin Estetiği ve Sanat Yapıtı. *Art-E Sanat Dergisi*, 10(19), 96-126
- Ünal, S. (2021). Estetik-Sanat-Zanaat Yaklaşımıyla Seramik Sanatı Üzerine Düşünceler. *İstanbul Aydın Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 13(1), 195-224.
- Vanleene, S. M. A. (2011). Nietzsche'nin Sanat Anlayışı Bağlamında Apollon ve Dionysos. *Felsefe Dünyası* (53), 237-252.
- Vasari, G. (2013). *Sanatçıların Hayat Hikayeleri*. (Çev. E.Gökteke). İstanbul: Sel Yayınları

- Wood, A. W. (2009). *Kant*. (Çev. A. Kovanlıkaya). Ankara: Dost Yayınları
- Yaşat, D. (2012). Edebiyat Okuru Marx. *MSGSÜ Sosyal Bilimler* (6), 68-77.
- Yazıcı, A. (2012). Çağdaş Sanat ve Estetik Anlayışı. (Ed. Ahmet İnam) *Estetik ve Sanat Felsefesi*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi.
- Yetişken, H. (2012). Aristoteles' Te Sanatın Neliği ve İşlevi. *Kaygı. Bursa Uludağ Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Felsefe Dergisi*, (19), 27-35.
- Yetişken, H. (2012). Felsefe Edebiyat İlişkisinin Değeri. *Kaygı. Bursa Uludağ Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Felsefe Dergisi* (18), 71-79.
- Yılmaz, A. (2023), "Hayretî Dîvânı'nda Hayvanların Şiir Estetiğine Katkısı", *Divan Edebiyatı Araştırmaları Dergisi*, 31, 597-628.
- Yılmaz, M. (2022). Güzellik Algısı Bağlamında Sisteme İçkin Şiddet: Estetik Mağdurları Haberleri Üzerine Bir İnceleme. (Ed. A. Y. Gönenç ve G. Bozkurt). *İletişim ve Medya*. İstanbul: Der Kitabevi. s. 1-17
- Yüksel, C. (2016). Kant Estetiğinde Güzellik Yargılarının Evrensel Geçerliliği. *MSGSÜ Sosyal Bilimler*, (14), 39-48.
- <https://www.sigmundfreud.net/leonardo-da-vinci-a-memory-of-his-childhood.jsp>